

ระเบียบวิธีวิจัย

ผลจากการศึกษาถึงทฤษฎีและแนวความคิดของนักวิชาการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งตัวอย่างรูปแบบรายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรตามหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษารูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติงานนายทหารสัญญาบัตร สังกัดหน่วยงานวิจัยในกระทรวงกลาโหม โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

สมมติฐานในการวิจัย

จากการศึกษาทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานตลอดจนเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาแล้ว ผู้วิจัยจึงขอกำหนดสมมติฐานในการศึกษาดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นายทหารสัญญาบัตรในสายงานที่แตกต่างกัน มีหน้าที่และความรับผิดชอบแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 กลุ่มงานหรือสายงานที่แตกต่างกันมีผลทำให้การจัดระดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

การดำเนินงานวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้ได้ดำเนินการ 2 แบบ คือ

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำราทางวิชาการที่เกี่ยวกับแนวคิดทางทฤษฎี เทคนิคหรือวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยทั่วไป รวมทั้งแบบรายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากรจากหน่วยงานต่าง ๆ มาพอสังเขป นอกจากนี้ก็ได้ศึกษาถึงลักษณะงานของหน่วยงานวิจัยคืองานฝ่ายการบังคับบัญชา งานฝ่ายอำนวยการ งานฝ่ายธุรการและบริการอื่น ๆ งานวิจัยและพัฒนากิจการทหารตลอดทั้งแบบรายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานนายทหารสัญญาบัตรที่ใช้ในหน่วยงานวิจัยของเหล่าทัพต่าง ๆ ตามที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อนำรายละเอียดดังกล่าวมาเป็นข้อมูลพื้นฐานของการศึกษารั้งนี้

2. ศึกษาข้อมูลภาคสนาม โดยการออกแบบสอบถามไปยังนายทหารสัญญาบัตร กลุ่มหรือสายงานต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มที่ปฏิบัติงานฝ่ายการบังคับบัญชา ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายธุรการและบริการอื่น ๆ รวมทั้งงานวิจัยและพัฒนาการทหารของหน่วยงานวิจัยในกระทรวงกลาโหมเพื่อศึกษาถึงลักษณะงานที่ปฏิบัติ และการให้ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานเฉพาะกลุ่มบุคคลที่ทำงานแตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเฉพาะภาคสนามโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วนด้วยกันคือ

ส่วนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อสำรวจถึงภูมิหลังลักษณะงานที่ปฏิบัติ รวมทั้งหน้าที่และความรับผิดชอบของนายทหารสัญญาบัตรกลุ่มต่าง ๆ ของหน่วยงานวิจัยในกระทรวงกลาโหม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยที่ใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อหาความแตกต่างของระดับคะแนนหรือน้ำหนักของปัจจัยที่ควรนำมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานนายทหารสัญญาบัตรกลุ่มต่าง ๆ โดยนำปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ บุคลิกลักษณะและอุปนิสัยซึ่งได้มาจากผลงานวิจัยโครงการการประเมินค่าการปฏิบัติงานของบุคคลในกองทัพไทย ชั้นที่ 2 ของศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหาร จำนวน 24 ปัจจัย โดยรวมกับปัจจัยที่ใช้ในการประเมินค่าสมรรถภาพนายทหารสัญญาบัตรของกองทัพอากาศที่แตกต่างออกไปจาก 24 ปัจจัย มาร่วมใช้ในที่นี้ด้วยอีก 1 ปัจจัย

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็น รวมทั้งข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานนายทหารสัญญาบัตร สังกัดหน่วยงานวิจัยในกระทรวงกลาโหม

การทดสอบแบบสอบถาม

สำหรับการทดสอบแบบสอบถามก่อนนำไปใช้สอบถามกับประชากรที่ต้องการศึกษานั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การตรวจสอบความตรงหรือความถูกต้อง (validity) โดยทำการทดสอบก่อนกับข้าราชการกลุ่มหนึ่งจำนวน 15 คน พร้อมกับขอรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญในการออกแบบสอบถาม เพื่อตรวจแก้ไขข้อความต่าง ๆ ในแบบสอบถามให้ตรงตามเนื้อหาของคำถาม

2. การตรวจสอบความเชื่อถือได้หรือความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีวัดความสอดคล้องภายใน (measures of internal consistency) ตามสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (coefficient of alpha) ครอนบาค (Cronbach) และจากการตรวจสอบนี้ พบว่าค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามชุดนี้เท่ากับ .9174 ซึ่งนับว่ามีความเชื่อถือได้ในระดับสูง

ประชากรที่ศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มนายทหารสัญญาบัตรที่ปฏิบัติงานอยู่ตามสายงานต่าง ๆ ภายในหน่วยงานวิจัยของกระทรวงกลาโหม ได้แก่สายงานฝ่ายการบังคับบัญชา สายงานฝ่ายอำนวยการ สายงานฝ่ายธุรการและบริการอื่น ๆ รวมทั้งสายงานวิจัยและพัฒนาการทหาร เฉพาะหน่วยงานวิจัยที่มีสถานะเป็นหน่วยงานเอกเทศ ซึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายปฏิบัติการหรือทำหน้าที่ทั้งฝ่ายอำนวยการและฝ่ายปฏิบัติการของกองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก และกองทัพอากาศ¹ สำหรับหน่วยงานวิจัยดังกล่าว มีดังนี้

1. กองบัญชาการทหารสูงสุด ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหาร (ศวพท.) และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ทหาร (ศวพ.ทหาร)
2. กองทัพบก ได้แก่ ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธกองทัพบก (ศอว.ทบ)

¹ สาเหตุที่ไม่นำหน่วยวิจัยของกองทัพอากาศมาเป็นแหล่งศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากกองทัพอากาศไม่มีหน่วยงานวิจัยที่มีสถานะเป็นหน่วยงานเอกเทศ เช่นที่กองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก และกองทัพอากาศมี

3. กองทัพอากาศ ได้แก่ ศูนย์วิทยาศาสตร์และพัฒนาระบบอาวุธ

กองทัพอากาศ (ศวอ.ทอ.)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นอกจากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสารทางวิชาการ เอกสารทางทหาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งแบบรายงานการประเมินผลการทำงานของบุคลากรตามหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชนแล้ว ในการวิจัยครั้งนี้ยังได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรที่ต้องการศึกษา โดยผ่านแผนก/กองอำนวยการของหน่วยงานวิจัยทั้ง 4 แห่ง จำนวนแบบสอบถามที่สามารถรวบรวมได้ในครั้งนี้มีทั้งสิ้น 242 ชุด จากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 310 ชุด^๒ คิดเป็นร้อยละ 77.56

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSSX ในการหาค่าความเฉลี่ย (\bar{X}) และอัตราร้อยละ เพื่อดูการกระจายของข้อมูล (distribution) และตารางไขว้ (Cross-tabulations) ในการหาค่าไคสแควร์ (Chi-square) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1 ตามที่ได้ตั้งไว้ และทดสอบสมมติฐานที่ 2 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ .05

^๒ ในการวิจัยครั้งนี้ไม่อาจเปิดเผยจำนวนประชากรทั้งหมดได้ เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับกำลังพลถือเป็นความลับของทางราชการทหาร และจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในงานวิจัยครั้งนี้ก็เป็นบรรดานายทหารสัญญาบัตรที่กำลังปฏิบัติงาน ณ หน่วยที่ตั้งเท่านั้น ไม่นับนายทหารสัญญาบัตรที่ลาไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติงานนอกหน่วย